

Opdracht kandidaatstellingscommissie Waterschapsverkiezingen Rijn & IJssel 2027 GL-PvdA

Inleiding

Met mandaat van de Ledenvergadering heeft het bestuur de opdracht voor de kandidaatstellingscommissie vastgesteld. We zijn hierbij uitgegaan van eerdere ervaringen en evaluaties en van wat er nu bekend is over de verwachte werkwijze van onze nieuwe gezamenlijke partij, waaronder de statuten en reglementen. Ook is gebruik gemaakt van informatiemateriaal vanuit de landelijke bureaus voor de voorbereiding van de Waterschapsverkiezingen. De kandidaatstellingscommissie maakt uit deze opdracht en de vastgestelde profielen zelf een plan van aanpak en bespreekt dit met de besturen.

Doel

Het doel van het werk van de kandidaatstellingscommissie is het doen van een gemotiveerd voorstel aan de leden voor een (gezamenlijke) kandidatenlijst voor de Waterschapsverkiezingen van 2027 in Waterschap Rijn & IJssel. Voor het waterschap Rijn & IJssel betreft dat een kandidatenlijst voor GroenLinks-PvdA. De leden in het betreffende Waterschap stellen op basis hiervan een definitieve kandidatenlijst samen via een referendum. De lijsttrekker wordt eerder verkozen dan de rest van de lijst. De beoordeling van de kandidaten voor de lijst gebeurt aan de hand van de door de besturen vastgestelde kandidatenprofielen.

Samenstelling en werkwijze commissie

De commissie bestaat uit minimaal 5 leden, waarbij een oneven aantal leden de voorkeur heeft. Alle taken kunnen onderling verdeeld worden. De voorzitter van de commissie wordt door de besturen aangewezen. De commissie heeft de mogelijkheid een bestuurlijk secretaris aan te stellen. Deze secretaris ondersteunt de commissie met administratieve zaken waaronder het organiseren van de interviews met de kandidaten en de communicatie richting de kandidaten. De secretaris neemt geen deel aan de gesprekken en of het opstellen van de voordracht.

De mensen die in de commissie zitten hebben ervaring met de waterschapspolitiek en/of kandidaatstellingsprocedures. Er zijn verschillende perspectieven vertegenwoordigd (o.a. bijvoorbeeld oud-fractieleden, heemraden, politieke ambtsdragers, maatschappelijke organisaties). Daarnaast wordt er gekeken dat de commissie een brede afspiegeling is van de Waterschappen en de leden van beide partijen. Indien relevant kan er ook iemand van buiten het waterschap plaatsnemen in de commissie.

De commissie heeft een eigen mailadres en heeft een eigen plek om veilig alle gegevens op te slaan. De commissie levert aan de besturen alles aan over de werkwijze van de commissie zodat de besturen dit kenbaar kunnen maken aan de leden en geïnteresseerden. De voorzitter van de commissie heeft contact met de voorzitters c.q. de aangewezen contactpersonen van de beide besturen. Dit contact gaat over de voortgang en over eventuele knelpunten in het proces en niet over individuele kandidaten. Na afloop van de kandidatenprocedure stelt de commissie hiervan

een evaluatieverslag op, welke gedeeld wordt met de besturen ter informatie en vervolgens besproken wordt op de ledenvergadering.

Beide besturen en de fractieleden van de beide partijen dragen zorg voor de verspreiding van de opening van de kandidaatstelling onder leden en sympathisanten via hun persoonlijk netwerken (in het bijzonder lokale besturen en fracties), een e-mail naar alle leden en de sociale media. De besturen dragen zorg voor het beschikbaar stellen van schriftelijke informatie via de website en mogelijkheden voor kandidaten om kennis op te doen over de activiteiten van de Waterschapsfractieleden. De besturen organiseren hiervoor (ook in afstemming met de fractieleden van de beide partijen) informatieactiviteiten.

Procedure algemeen

1. De lijst komt in twee stappen tot stand: in september wordt de lijsttrekker gekozen, in november 2026 de rest van de lijst.
2. Beide delen komen via een referendum tot stand, waar leden hun voorkeur kunnen aangeven op basis van het voorstel dat de kandidaatstellingscommissie doet. Om leden te betrekken in het proces organiseren de besturen lokale activiteiten door de Waterschappen.
3. De kandidaatstellingscommissie voert gesprekken met de kandidaten, ook met het oog op de functie van heemraad. De fractie gaat uiteindelijk over de keuze wie van de fractieleden de rol van de heemra(a)d(en) gaat vervullen. De leden worden niet betrokken in de uitkomst van deze procedure.
4. De kandidaatstellingscommissie stuurt iedere sollicitant zo spoedig mogelijk een ontvangstbevestiging van de sollicitatie en een tijdspad voor het vervolg van de procedure.
5. Na het sluiten van de kandidaatstelling voert de commissie gesprekken met alle kandidaten voor het lijsttrekkerschap en met alle kandidaten die solliciteren naar de plekken 2 tot en met 15. Bij elk van deze gesprekken zijn bij voorkeur 3 maar tenminste 2 leden van de commissie aanwezig. In deze gesprekken wordt o.a. aandacht besteed aan integriteit. Daarbij worden het integriteitsbeleid van de politieke partijen en waterschappen gevolgd. Integriteitkwetsies kunnen een aanleiding vormen om een kandidaat niet verder mee te nemen in de procedure. De kandidaten worden ook op de hoogte gebracht van het bestaan en de rol van de (landelijke) commissie van beroep en van beroepsprocedures.
6. Er wordt een kort verslag van elk gesprek opgesteld, bedoeld voor de overige commissieleden.
7. Zowel de kandidaatstellingscommissie als de kandidaten kunnen vragen om een tweede gesprek.

Procedure lijsttrekker

1. De kandidaatstellingscommissie geeft op basis van de gesprekken een advies over de geschiktheid van de kandidaten om lijsttrekker te worden. Nb. de kandidaat-lijsttrekker kan tevens kandidaat heemraad zijn, maar dat is niet noodzakelijk.
2. De commissie geeft van elke kandidaat een omschrijving (op basis waarvan leden hun oordeel kunnen vellen) en ter goedkeuring aan de kandidaat.

3. De commissie belt, na goedkeuring van de omschrijvingen, de kandidaten op met mededeling van of zij de kandidaat geschikt achten voor het lijsttrekkerschap.
4. De kandidaten hebben een week de tijd hun kandidatuur in te trekken op basis van het advies.
5. De commissie draagt de informatie over de kandidaat-lijsttrekkers over aan het bestuur voor bekendmaking aan de leden en alle voor het referendum relevante informatie over aan de referendumcommissie voor de start van het referendum.

Procedure lijst nr 2 tm 15

1. Na het plaatsvinden van alle gesprekken
 - a. stelt de commissie een voorlopig voorstel voor de lijst op, met daarin een beoogde lijstvolgorde, voor welke plaatsen elke kandidaat geschikt geacht wordt en een omschrijving van alle kandidaten op de plekken 2 t/m 25 (waarbij het streven is dat de kandidaten van plaatst 2 t/m 15 direct geschikt zijn als lid van het algemeen bestuur (de fractie)). Hierbij wordt rekening gehouden met dat de tekst naar alle leden gestuurd zal worden.
 - b. belt de commissie, de kandidaten op met mededeling van hun beoogde positie, eventuele aanvullende redenen daarvoor en de termijn waarop zij hun kandidatuur eventueel nog terug kunnen trekken dan wel hun beschikbaarheid wijzigen.
 - c. stuurt de commissie elke kandidaat bovengenoemde omschrijving ter goedkeuring.
2. De kandidaten hebben een week de tijd hun kandidatuur in te trekken wanneer zij zich niet kunnen vinden in het oordeel van de commissie, of hun kandidaatstelling te wijzigen op basis van hun beoogde positie op de lijst.
3. De commissie stelt na het verstrijken van deze termijn een definitief voorstel op. De commissie draagt de informatie over de kandidaten over aan het bestuur voor bekendmaking aan de leden en alle voor het referendum relevante informatie over aan de referendumcommissie voor de start van het referendum.

Procedure Heemraad

1. De kandidaatstellingscommissie geeft op basis van de gesprekken een advies over de geschiktheid van de kandidaten om heemraad te worden. In de gesprekken wordt aandacht besteed aan integriteit. Integriteitstekwesties kunnen een aanleiding vormen om een kandidaat niet verder mee te nemen in de procedure.
2. De commissie geeft van elke kandidaat een omschrijving (op basis waarvan de nieuwe fractie haar keuze kan maken) en legt deze aan de kandidaat-heemraad ter goedkeuring voor.
3. De commissie belt, na goedkeuring van de omschrijvingen, de kandidaten op met mededeling van of zij de kandidaat geschikt achten als heemraad.
4. Kandidaat-heemraad kunnen hun kandidatuur intrekken op basis van het advies.

5. De commissie plaats kandidaten die zij geschikt acht als heemraad op een zodanige beoogde positie op de kandidatenlijst dat zij/hij verkiesbaar is/zijn.
6. De nieuwe fractie gaat over de keuze voor de heemra(a)d(en). De kandidaat heemraad kan, maar hoeft niet de lijsttrekker te zijn.

Aanvullende opmerkingen

1. Het aantal kandidaten op de lijst is minimaal 25 en maximaal 50 (vastgelegd vanuit de kieswet). Het precieze aantal is te bepalen door de kandidaatstellingscommissie, op basis van het aantal in hun ogen geschikte kandidaten, maar is maximaal 25 personen. De besturen vullen de rest van de lijst aan tot minimaal 25 en maximaal 50.
2. De kandidaatstellingscommissie werkt op basis van het vastgestelde profiel en kijkt niet alleen naar de competenties van de individuele kandidaten, maar ook naar hoe zij in een team kunnen functioneren. De kandidatenlijst moet zodanig zijn, dat elk aantal zetels tot een goed en samenhangend team leidt.
3. De commissie houdt in haar beoordeling en plaatsing van de kandidaten expliciet ook rekening met hoe de fractie er na de verkiezingen uit zou zien, qua diversiteit, regionale spreiding, achtergrond uit beide partijen, verdeling onderwerpen/ aandachtsggebieden in combinatie met ervaring, vaardigheden, expertise en interessegebieden; onafhankelijk van rol in coalitie of oppositie, en die samen goed als team zou kunnen functioneren.
4. De commissie vraagt tijdens het gesprek hoe de kandidaat in kwestie staat tegenover de verschillende teamrollen (secretaris, penningmeester, (vice-)fractievoorzitter) en draagt zorg dat in de top van de lijst, de eerste 6 kandidaten, hiervoor voldoende kwaliteiten aanwezig zijn.
5. De commissie bespreekt ook in de gesprekken hoe de kandidaat aankijkt tegen functies (commissielid of fractievolger) en neemt dit mee in de samenstelling van de lijst.
6. De commissie controleert, door dit na te gaan bij de afdelingssecretaris(sen), of kandidaten lid zijn en aan hun financiële verplichtingen aan de partij hebben voldaan.
7. De commissie maakt zoveel mogelijk gebruik van de richtlijnen, methodes en documenten in de 'gereedschapskist' die GroenLinks-PvdA en Water Natuurlijk hiervoor beschikbaar stellen en volgt verplicht een van de trainingen die worden georganiseerd door de Landelijk Bureaus.
8. De commissie heeft voldoende oog en respect voor behoeftes en de omstandigheden van kandidaten. In het bijzonder draagt zij zorg voor het waarborgen van het vertrouwelijke karakter van de sollicitaties.
9. De commissie benut alle mogelijke en relevante bronnen die zij nodig heeft om tot een goed oordeel te komen, waaronder minimaal inbegrepen, een integriteitsverklaring, een check op alle (social) media van kandidaten. Hierbij maakt de commissie enkel gebruik van openbare bronnen en waarborgt de privacy van de kandidaten.
10. De commissie vult in goed onderling overleg haar taak verder in op de vlakken waarin deze opdracht niet voorziet.

Procedure kort samengevat

In de organisatie van de Waterschapsverkiezingen is het belangrijk om in de gaten te houden wat de belangrijke deadlines zijn. In dit overzicht staan een paar belangrijke onderdelen. Een deel van de planning is aan de kandidaatstellingscommissie. De volledige planning is als bijlage toegevoegd aan dit document.

Planning verkiezing lijsttrekker	
Openstelling kandidaatstelling lijsttrekker	9 Juni
Sluiting kandidaatstelling lijsttrekker	29 juni
Eerste gespreksronde met kandidaat-lijsttrekkers, toets op integriteit, periode voor mogelijkheid bezwaar bij commissie van beroep op basis van besluit commissie over integriteit	Juli
Tweede gespreksronde kandidaat-lijsttrekkers	Juli
Voorlopig voorstel kandidaten	10 augustus
Deadline mogelijke wijzigingen/terugtrekking kandidaten	17 augustus
Presentatie kandidaten	28 augustus
Opening referendum	4 september
Sluiting referendum	18 september
Bekendmaking lijsttrekker	Eind september

Planning verkiezing overige kandidaten	
Opening kandidaatstelling	6 juli
Sluiting kandidaatstelling	9 oktober
Eerste gespreksronde met kandidaten, toets op integriteit, periode voor mogelijkheid bezwaar bij commissie van beroep op basis van besluit kandidaatstellingscommissie over integriteit	12 oktober – 13 november
Tweede ronde gesprekken voor kandidaten	12 oktober – 13 november
Presentatie kandidaten	???
Opening referendum	16 november
Sluiting referendum	25 november
Bekendmaking lijst	Begin december

Planning Heemraad	
Onderdeel selectie lijsttrekker en overige AB-leden	